

1. Shrnutí

- Hrubý domácí produkt (HDP) ve 2. čtvrtletí 2024 rostl mezičtvrtletně o 0,3 %¹. Pokračovalo mezičtvrtletní oživení domácí spotřeby, rostla investiční aktivita a na růst HDP mírně pozitivně působila i zahraniční poptávka. Mezičtvrtletní růst HDP naopak brzdila změna zásob. Meziročně byl HDP vyšší o 0,6 %. Vyšší byla spotřeba domácností i vládních institucí a mírně pozitivně působila zahraniční poptávka a investiční aktivita. Na růst HDP působila výrazně negativně změna zásob. Hrubý domácí produkt v EU ve 2. čtvrtletí meziročně rostl o 0,8 % a mezičtvrtletně o 0,2 %. Německá ekonomika stagnovala a v rámci střeoevropského regionu se propadal HDP Rakouska a Maďarska. Mírně rostlo Slovensko. Ve stagnující střední Evropě je výjimkou Polsko, které ve 2. čtvrtletí rostlo nejvíce v EU.
- Hrubá přidaná hodnota (HPH) se ve 2. čtvrtletí mezičtvrtletně zvýšila o 0,5 % a meziročně stagnovala (0,1 %). V meziročním i mezičtvrtletním srovnání bylo patrné pozitivní působení služeb, které čerpají z oživení domácí spotřeby. Naopak HPH průmyslu klesla mezičtvrtletně o 0,6 % a meziročně o 2,5 %. V samotném zpracovatelském průmyslu (−1,7 % mezičtvrtletně a −3,0 % meziročně) byl pokles dokonce hlubší než v průmyslu jako celku. Ani 2. čtvrtletí nepřineslo obrat v dlouhodobě stagnujícím stavebnictví, kde HPH mezičtvrtletně klesla o 0,3 % a meziroční poklesy trvají nepřetržitě šest let. Ze služeb se dařilo zejména peněžnictví a pojišťovnictví a uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství.
- Vývoz zboží a služeb ve 2. čtvrtletí 2024 reálně meziročně vzrostl o 0,4 %² a dovoz klesl o 0,8 %. Bilance zahraničního obchodu se zbožím a službami v běžných cenách ve 2. čtvrtletí celkově dosáhla přebytku 143,0 mld. korun a ten se tak meziročně zvýšil o 45,4 mld., zejména vlivem zvýšení přebytku obchodu se zbožím. K tomuto zlepšení nejvíce přispěl obchod s motorovými vozidly, elektrickými zařízeními a ropou a zemním plynem. Nejvíce se ve 2. čtvrtletí meziročně zhoršila bilance obchodu s koksem a rafinovanými ropnými produkty, počítači, elektronickými a optickými přístroji a zařízeními a základními kovy.
- Celková cenová hladina (podle deflátoru HDP) ve 2. čtvrtletí meziročně vzrostla o 4,2 % a mezičtvrtletně se zvýšila o 1,4 %. Spotřebitelské ceny ve 2. čtvrtletí byly meziročně vyšší o 2,5 % a mezičtvrtletně vzrostly o 0,8 %. Zrychlení meziročního přírůstku spotřebitelských cen ovlivnil výraznější růst cen dopravy a dále zmírnění poklesu u cen potravin a nealkoholických nápojů. K meziročnímu růstu spotřebitelských cen nejvíce přispívalo navýšení cen bydlení a energií. Meziročně klesly jen ceny potravin a nealkoholických nápojů a bytového vybavení a zařízení domácnosti. Ceny průmyslových výrobců ve 2. čtvrtletí meziročně vzrostly o 1,1 %. Zmírnil se hluboký pokles cen zemědělských výrobců.
- Základní měnověpolitické úrokové sazby dál klesaly a spolu s nimi klesaly úrokové sazby u většiny druhů klientských vkladů. Patrné bylo oživení poptávky u hypotečních úvěrů i větší objem dojednávání nových podmínek existujících smluv.
- Celková zaměstnanost³ ve 2. čtvrtletí byla meziročně vyšší o 0,2 % a mezičtvrtletně o 0,5 %. Celková míra nezaměstnanosti stále kolísá pod 3 %. Průměrná hrubá měsíční nominální mzda ve 2. čtvrtletí meziročně vzrostla o 6,5 % a dosáhla 45 854 korun. Reálně průměrná mzda vzrostla o 3,9 %. Mezičtvrtletní nominální navýšení průměrné mzdy činilo 1,4 %.
- Schodek státního rozpočtu na konci 1. pololetí dosáhl 178,6 mld. korun. Deficit se meziročně snížil o 37 mld. korun. To souvisí hlavně s odezníváním potřeby mimořádných výdajů domácnostem i firmám zasaženým dopady vysoké inflace. Příjmová strana byla stále pozitivně ovlivněna výběrem mimořádných daní dočasně uvalených na vybrané sektory ekonomiky. Začalo se také projevovat oživení spotřeby domácností a první dopady schváleného konsolidačního balíčku. Je patrná i změna rozpočtového určení daní, která zvyšuje podíl na výnosu některých váhově významných daní ve prospěch státního rozpočtu.

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejích složkách jsou vyjádřena ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

² Podle metodiky čtvrtletních národních účtů (vývoz a dovoz v ocenění FOB/FOB).

³ Údaje o zaměstnanosti jsou uvedeny v pojetí národních účtů a očištěny o sezónní vlivy.

Vybrané hlavní ukazatele vývoje ekonomiky*

Ukazatel	Vyjádření	2023			2024		celý rok	
		2q	3q	4q	1q	2q	2022	2023
Výkon ekonomiky								
Hrubý domácí produkt v ČR ¹	y/y, v %	0,2	-0,4	0,0	0,4	0,6	2,9	0,0
	q/q, v %	0,1	-0,4	0,3	0,4	0,3	x	x
Hrubý domácí produkt v EU ¹	y/y, v %	0,5	0,1	0,4	0,7	0,8	3,4	0,4
Celkové výdaje na konečnou spotřebu ¹	y/y, v %	-1,4	-0,9	0,8	2,2	2,0	0,5	-0,9
Tvorba hrubého fixního kapitálu ¹	y/y, v %	3,6	2,4	2,2	-0,1	0,7	6,3	2,7
Vývoz zboží a služeb ^{1,3}	y/y, v %	5,0	-1,5	0,5	-0,8	-0,8	5,2	3,0
Dovoz zboží a služeb ^{1,3}	y/y, v %	1,0	-2,2	-4,6	-2,9	-1,5	6,0	-0,6
Saldo zahr. obchodu se zbožím i služ. ^{2,3}	v mld. Kč	97,6	91,9	123,5	136,8	143,0	56,0	384,1
Saldo celkové důvěry v ekonomiku ⁶	v p. b.	-2,6	-3,8	0,8	1,2	5,3	-3,3	0,8
Výkon hlavních odvětví								
Index průmyslové produkce ⁴	y/y, v %	0,3	-3,4	-0,7	-0,9	-2,2	2,1	-0,8
Index stavební produkce ⁴	y/y, v %	-4,1	-0,6	-2,9	-4,3	-6,0	3,3	-2,4
Index tržeb ve službách ⁴	y/y, v %	-1,6	-3,8	-2,2	1,0	2,5	8,7	-1,6
Index maloobchodních tržeb ⁴	y/y, v %	-6,3	-3,1	-0,1	3,9	4,1	-3,9	-4,2
Ceny								
Index spotřebitelských cen	y/y, v %	11,1	8,0	7,6	2,1	2,5	15,1	10,7
Harmoniz. index spotřebitel. cen v ČR	y/y, v %	12,6	9,5	8,4	2,4	2,7	14,8	12,0
Harmoniz. index spotřebitel. cen v EU	y/y, v %	7,2	5,7	3,4	2,8	2,6	9,2	6,4
Index cen zemědělských výrobců	y/y, v %	-8,1	-14,7	-14,6	-17,2	-10,4	31,8	-6,0
Index cen průmyslových výrobců	y/y, v %	3,9	1,3	0,8	-0,9	1,1	24,3	5,0
Index cen výrobců v tržních službách	y/y, v %	6,3	5,3	4,9	4,5	3,4	5,8	5,6
Směnné relace v zahr. zbož. obchodu	v %	106,3	107,7	104,2	102,5	100,6	96,2	105,3
Trh práce								
Počet zaměstnaných v ČR celkem ³	y/y, v %	1,1	0,7	0,8	0,3	0,2	1,0	1,0
Obecná míra nezaměstnanosti v ČR ⁵	v %	2,6	2,6	2,6	2,7	2,7	2,2	2,6
Obecná míra nezaměstnanosti v EU ⁵	v %	6,0	6,1	6,1	6,1	6,0	6,2	6,1
Prům. mzda zaměstnance (nominálně)	y/y, v %	8,4	7,8	7,1	7,2	6,5	4,3	8,0
Prům. mzda zaměstnance (reálně)	y/y, v %	-2,4	-0,2	-0,5	5,0	3,9	-9,4	-2,4
Měnové podmínky								
Dvoutýdenní repo sazba ⁶	v %	7,00	7,00	6,75	5,75	4,75	7,00	6,75
Směnný kurz CZK / EUR		23,6	24,1	24,5	25,1	25,0	24,6	24,0
Směnný kurz CZK / USD		21,7	22,2	22,8	23,1	23,2	23,4	22,2
Státní rozpočet⁷								
Saldo stát. rozpočtu v ČR (nominálně)	v mld. Kč	-49	35	-108	-105	-74	-360	-289
Státní dluh (nominálně) ⁶	v mld. Kč	3044	3115	3111	3221	3207	2895	3111

Zdroj dat: ČSÚ, ČNB, MF, Eurostat

* Není-li uvedeno jinak, ukazatele se vztahují k ČR.

¹ sezónně a kalendářně očištěné údaje ve stálých cenách² sezónně a kalendářně očištěné údaje v běžných cenách³ v pojetí národních účtů, ve fyzických osobách⁴ očištěno o kalendářní vlivy⁵ sezónně očištěno, věková skupina 15–74 let⁶ stav na konci období⁷ dle pokladního plnění